

“Үйл үгийн язгуур үндсийн
бичлэгийн онцлог” бататгах хичээл

Зорилго

➤ Өмнө үзсэн
хичээлээ
бататгах

- ❑ Үйл үгийн үндсийн бичлэгийг ажиглан, төгсгөлөөр нь бүлэглэн бичих
- ❑ Эх унших, бичих
- ❑ Галигаар бичсэн өгүүлбэр, эхийг монгол бичигт хөрвүүлэн бичих

Үйл
үгийн
төгсгөл

Эгшиг

ᠡᠭᠰᠢᠭ

Гийгүүлэгч

ᠭᠢᠶᠭᠦᠯᠡᠭᠴ

Эхийг уншъя

Тэгсэн үгээр

Уд сүмтэм күшр зордоо гөжр л ..
Мөтөр л хар гүжр эмгээрээ өгөөр өн
Мөтөрөөр ө гүжрүүтэйр мөтөр р мөтөрөөр
Мөтөр .. өгөр гөжр л хар өгөр өгөрөөр
Өгөр ө гүжрүүтэйр мөтөр гүжр л ..
Мөтөрөөр л гүжр мөтөрөөр др тэгсэн м гүжрөөр
Угөр гүжрүүтэйр гүжр мөтөрөөр .. гөжр гүжр др гүжр
Тэгсэр мөтөр гүжр л ..
Тэгсэн гөжр гүжр мөтөр мөтөр л мөтөрөөр ..
Өгөр мөтөр гүжр гөжр мөтөр л өгөрөөр өгөрөөр
Мөтөр мөтөр гүжр .. гүжрүүтэйр гөжр гүжр мөтөр
Мөтөрөөр л .. рд мөтөр мөтөр мөтөр л мөтөр гүжр л ..
Гүжр гүжр гүжр л гөжрөөр гөжр мөтөрөөр гөжр
гөжр гөжр л гөжр мөтөрөөр л ..

Эхээс дараах үйл үгсийг ялган бичээрэй.

Давхиж, явна, унасан, болох, исгэрүүлэн, зорином, ниснэ, санагдав, суналзана, барих, харагдана.

Handwritten Mongolian words with red and blue highlights:

- Давхиж
- явна
- унасан
- болох
- исгэрүүлэн
- зорином
- ниснэ
- санагдав
- суналзана
- барих
- харагдана

Эгшиг төсгөл	Гийгүүлэгч төсгөл
<p>Давхиж</p> <p>явна</p> <p>унасан</p> <p>болох</p> <p>исгэрүүлэн</p> <p>зорином</p>	<p>Давхиж</p> <p>явна</p> <p>унасан</p>

Үйл үгсийг төгсгөлөөр нь ангилан
бичээрэй.

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

ᠮᠤᠨᠤ

Эхийг үндэсний бичгээр бичихдээ онцолсон үгсийн язгуурыг ажиглан бичээрэй.

Мину хуви-ду эрхим-эчэ эрхим
хорва-ду гагчахан удаг-а
зайагад ла эргигэд **абчу**
болдаг үгэи, бүтүгэжү **бол**даг
үгэи худалдужу абчу болдаг
үгэи эрдэни бол эхэ сайихан
орун мини йум.

ᠮᠢᠨᠤ ᠬᠤᠪᠢᠨᠠᠳᠤ ᠡᠷᠬᠢᠮᠤᠨᠡᠴᠡ ᠡᠷᠬᠢᠮᠤ
ᠬᠣᠷᠪᠠᠳᠤ ᠭᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠨ ᠤᠳᠠᠭᠤᠠ
ᠵᠠᠶᠠᠭᠠᠳᠤ ᠯᠠ ᠡᠷᠭᠢᠭᠡᠳᠤ ᠠᠪᠴᠢ
ᠪᠣᠯᠤᠳᠠᠭ ᠦᠭᠡᠢ, ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠵᠢ ᠪᠣᠯᠤᠳᠠᠭ
ᠦᠭᠡᠢ ᠬᠤᠳᠠᠯᠳᠤᠵᠢ ᠠᠪᠴᠢ ᠪᠣᠯᠤᠳᠠᠭ
ᠦᠭᠡᠢ ᠡᠷᠳᠡᠨᠢ ᠪᠣᠯ ᠡᠬᠡ ᠰᠠᠶᠢᠬᠠᠨ
ᠣᠷᠤᠨ ᠮᠢᠨᠢ ᠶᠤᠮᠤ.

Эхийг уншаад “чинэ, хана” гэсэн үйл язгууртай үгийг олж бичье

Handwritten Mongolian text on a scroll, featuring several lines of cursive script. Some characters are underlined or marked with arrows to highlight specific words or syllables.

Handwritten Mongolian characters in a box, arranged vertically. The characters are stylized and appear to be the words "чинэ" (chiné) and "хана" (khana).

“Б” дэвсгэр гийгүүлэгчээр төгссөн үйл язгуурыг ялган тэмдэглэе

умбах, живэх, шавах, дэвэх, давах, сэвэх, дэвэх, авах,
холбох, харвах, явах, цувах, хөвөх, тавих, зовох, ивэх

ᠤᠮᠪᠠᠬᠤ, ᠵᠢᠪᠡᠬᠡ, ᠰᠠᠪᠠᠬᠤ, ᠳᠡᠪᠡᠬᠡ, ᠳᠠᠪᠠᠬᠤ, ᠰᠡᠪᠡᠬᠡ, ᠳᠡᠪᠡᠬᠡ, ᠠᠪᠠᠬᠤ,
ᠬᠣᠯᠪᠣᠬᠤ, ᠬᠠᠷᠪᠠᠬᠤ, ᠶᠠᠪᠠᠬᠤ, ᠴᠤᠪᠠᠬᠤ, ᠬᠥᠪᠥᠬᠡ, ᠲᠠᠪᠢᠬᠤ, ᠵᠣᠪᠣᠬᠤ, ᠢᠪᠡᠬᠡ

1. Дэвсгэр гийгүүлэгч үгийн эхэн, дунд, ардаа эгшиггүй орсон байвал дэвсгэрлэгч гэдэг.
2. Эгшгээр төгссөн үйл үндсэнд ямарч нөхцөлийг шууд залгаж бичнэ.
3. Гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсэнд нөхцөл залгахдаа гийгүүлэгч нь хатуу , зөөлөн дэвсгэрийн аль нь болохыг харгалзан үзнэ.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

Ардаа байнга эгшигтэй байдаг. Үеийн төгсгөлд орж чадахгүй

Ардаа заримдаа эгшигтэй, заримдаа эгшиггүй байдаг. Үеийн төгсгөлд орж чадна.

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

ᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ

Ха	Хэ	Та	Жа ,За	Ча, Ца	Ша
ᠬᠠ	ᠬᠢ	ᠲᠠ	ᠵᠠ	ᠴᠠ	ᠰᠠ

ᠨᠠᠨᠠᠨ

ᠨᠠᠨᠠᠨ

Н	М	Л	НГ
ᠨ	ᠮ	ᠯ	ᠨᠭ
ᠨ	ᠮ	ᠯ	ᠨᠭ

Б	Г	Р	С	Д
ᠪ	ᠭ	ᠷ	ᠰ	ᠳ
ᠪ	ᠭ	ᠷ	ᠰ	ᠳ

Үйл
үгийн
төгсгөл

Эгшиг

ᠡᠭᠰᠢᠭ

Гийгүүлэгч

ᠭᠢᠶᠭᠦᠯᠡᠭᠴ

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

